חינוך לחיים

פרשת וישלח

"ויבא יעקב שלם עיר שכם... ויחן את פני העיר"

בגמ' בשבת ל"ג דרשו על הפס': אמר רב מטבע תקן להם. שמואל אמר שווקים תקן להם. ר' יוחנן אמר מרחצאות תקן להם. ותמוה וכי בא יעקב אבינו לעסוק בטיפוח העיר שכם ואנשיה?

המפרשים מסבירים : תקן מטבע- ששנה את צורת המטבע שלא תהיה עליו תמונת עו"ז. תקן מרחצאות- שיהיו מקוואות לגברים ונשים. תקן שווקים- שיהיו פירות טובים ומאכלים משובחים ולא יתעסקו בגזל.

שואל החיד"א מה הועיל יעקב בתקנתו? וכי משום כך הפסיקו לעבוד עו"ז ??

אומר החיד"א דבר מבהיל : יעקב אבינו לא עשה זאת אלא בשביל בניו!!! בניו יבואו וירצו לטבול במקווה..., לכן הכין מראש מרחצאות. בניו עלולים ח"ו להתחבר לגזלנים ולכן בנה שווקים. המטבעות בשכם עוברות מיד ליד ועלולות להגיע לידי בניו ולכן הקדים רפואה למכה ויצר מטבעות ללא תמונת עו"ז.

אדם חייב לדאוג לבניו ולעשות כל שביכולתו ולמעלה מיכולתו כדי לחנכם כראוי ללכת בדרך הישר.

מסופר על ר' איתמר מנדבורנא זצ"ל שהיה גר בצ'רונביץ שהיתה עיר מודרנית ברומניה . ולכן בנה חומות גדולות לביתו כדי שבניו לא יראו מה קורה ברחובות, הביא מלמד הביתה. ועוד. וכך הבנים לא יצאו מהבית (כמובן שהסביר להם על הסכנות האורבות בחוץ) פעם אחת כשיצא עם בנו ר' חיים מרדכי זיע"א שהיה בן 12 בלבד לברית מילה לשמש כסנדק והילד ראה אנשים מגושמים ומלאי תאוות היה מזועזע עש שלא ידע אם הם בני אדם או חיות...

מסירות נפש לחינוך הבנים – זה יסוד והבסיס בעבודת ה' . "ואת עמלנו אלו הבנים" רק בנים ובנות ההולכים בדרך ה' הם קניין אמיתי וזכותם עומדת לעד.

לר' אלימלך מליז'ענסק היה תלמיד בן עליה מופלג שאביו היה איכר פשוט, ושאלו אותו איך הגיע לדרגה זו? ענה להם: אם אתם תבכו כל יום בתפילה כשתבקשו לזכות לבן צדיק... ותתעלפו מרב בכי בכל יום, גם אתם תזכו לבן כזה – מי שמוסר נפשו לחינוך הילדים זוכה לזכויות עצומות.

משה בירנבוים - birmoshe@gmail.com